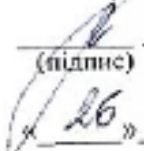

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська
політехніка»
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки
та адміністрування
Кафедра менеджменту та адміністрування
СИЛАБУС
Механізми регулювання інноваційно-
інвестиційних процесів (ВК4)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

О.М. Руденко
(підпис) (прізвище та ініціали)
26 08 2024 р.

Розробник (-и): Повна Світлана Вікторівна, к.е.н., доцент

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання) (підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри Менеджменту та адміністрування

Протокол від «26» серпня 2024р. №11

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

Гарант освітньої програми «Державна служба»

_____ (І.М.Олійченко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	перший рік, перший семестр Освітня програма «Державна служба»
Викладач (-і)	Повна Світлана Вікторівна, к.е.н., доцент
Профайл викладача (-ів)	https://pumo.stu.cn.ua/wp-content/uploads/2023/09/profil-vykladacha_povna.pdf
Контакти викладача	e-mail: svitlanapovna@gmail.com

2. Анотація курсу. Актуальність та необхідність вивчення дисципліни «Управління змінами та впровадженням інновацій» зумовлена сучасними економічними, соціальними, політичними, правовими та іншими процесами, що відбуваються у світі, оскільки всі вони – «зміни». Програма дисципліни спрямована на вивчення теоретичних аспектів управління змінами та набуття практичних навичок з питань управління змінами. Курс „Управління змінами

та впровадженням інновацій” призначений для другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

3. Мета та цілі курсу. Основна мета вивчення курсу полягає в ознайомленні студентів з теорією управління змінами в організації; науковому обґрунтуванні необхідності систематизованого підходу до здійснення змін в організації; відпрацюванні методики планування та запровадження комплексних змін; сприяння розвитку особистих здібностей та навичок здобувачів щодо запровадження змін в організації; формування психологічної готовності до змін у фахівців.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти (ЗВО) має набути або розширити наступні загальні (ЗКх) та спеціальні (СКх) компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування

Завданнями вивчення дисципліни “*Механізми регулювання інноваційно-інвестиційних процесів*” є:

- 1) набуття студентами теоретичних знань та умінь щодо удосконалення їх службової діяльності, використовуючи знання щодо управління інноваційно-інвестиційними процесами;
- 2) підготовка інформаційно-аналітичних матеріалів, пов’язаних з інноваційно-інвестиційною діяльністю;
- 3) вдосконалення менеджменту установи (підрозділу);
- 4) підготовка пропозицій, порад і рекомендацій щодо впровадження у практику управління інноваційно-інвестиційної діяльності.

4. Результати навчання.

Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання (ПРН), передбачені освітньою програмою:

ПРН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

ПРН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати :

- 1) взаємозв’язок інновацій та інвестицій, їх роль в економічному розвитку;
- 2) роль інноваційно-інвестиційних процесів у забезпеченні національної безпеки;
- 3) принципи та механізми державного управління інноваційною діяльністю;
- 4) особливості визначення інноваційних пріоритетів;
- 5) організаційний механізм трансферу технологій;
- 6) механізми державного управління інвестиційними процесами;
- 7) макроекономічні показники розвитку інвестиційного ринку;
- 8) особливості державної експертизи інвестиційних програм і проектів;
- 9) законодавчі акти, що регулюють інноваційно-інвестиційні процеси в Україні.

вміти :

- складати аналітичні матеріали, в яких узагальнюється практика застосування законодавства та хід реалізації державної політики з інноваційно-інвестиційних питань, що належать до компетенції підрозділу;
- розробляти та вносити на розгляд керівництва пропозиції щодо поліпшення організації роботи відповідного підрозділу;
- організувати та координувати наукові дослідження з питань, що входять до компетенції підрозділу влади з метою підготовки відповідних науково обґрунтованих пропозицій, порад і рекомендацій;
- визначати ефективність управлінської діяльності та вносити пропозиції щодо її підвищення;
- розробляти поради та рекомендації стосовно впровадження вітчизняного та іноземного досвіду та інноваційно-інвестиційної діяльності з напрямку діяльності підрозділу;
- здійснювати оцінку показників виробничої та соціальної ефективності діяльності підрозділу.

5. Пререквізити. -

6. **Обсяг курсу.** 4 кредити (120 годин), 12 годин аудиторних занять, 108 годин самостійної роботи, екзамен.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	6
Практичні заняття	6
Самостійна робота	108
Індивідуальне завдання – курсова робота	
Всього кредитів	4

Форма проведення занять: лекційні, практичні заняття, самостійна робота – з використанням системи дистанційного навчання Moodle, опрацюванням літературних джерел, відеоматеріалів тощо.

7. Тематика курсу.

ВСТУП. Завдання і структура курсу. Місце і значення курсу в системі підготовки державних службовців.

Змістовий модуль 1. Сутність механізму державного управління

Тема 1 Механізм державного управління

Сутність механізму державного управління. Поняття функції, методу, засобу державного управління.

Складові компоненти механізму державного управління: цільовий, нормативно-правовий, організаційний, економічний, інформаційний.

Змістовий модуль 2. Взаємозв'язок інноваційних та інвестиційних процесів

Тема 2 Інноваційно-інвестиційні процеси як фактор забезпечення розвитку економіки

Поняття інновації згідно Закону України «Про інноваційну діяльність», сутність новації. Трактування поняття засновником інноваційної теорії Й.Шумпетером. Зв'язок інновації з науково-технічним прогресом.

Поняття інвестицій згідно Закону України «Про інвестиційну діяльність». Зв'язок понять капіталу та інвестицій. Майнові та інтелектуальні цінності, що можуть бути інвестиціями. Капітальні вкладення. Класифікація інвестицій: за обсягами вкладень, за формою вкладень, за характером участі у справах підприємства, за ступенем ризику, за джерелами фінансування.

Взаємозв'язок інновацій та інвестицій в економічному розвитку. Позиціонування інноваційно-інвестиційних та кількісно-якісних аспектів розвитку економіки. Шляхи розвитку: екстенсивний, інтенсивний, інноваційний. Сутність розвитку економіки: закони діалектики та концепція сталого розвитку.

Тема 3 Теорії циклічності інноваційно-інвестиційного розвитку

Сутність та причини циклічності розвитку економіки. Поняття технологічного прориву, технологічного розриву, S-подібної кривої. Теорії циклічних криз К.Маркса, довгих хвиль М.Кондратьєва, класифікація хвиль Й.Шумпетера, дослідження Г.Менша.

Технологічні уклади: роки розвитку, країни-лідери, визначальні галузі, ключові фактори, основні переваги.

Життєвий цикл інновації: створення новинки, фаза зростання, фаза зрілості, фаза занепаду. Інновації, що супроводжують кожну стадію життєвого циклу. Інвестиційна кон'юнктура.

Змістовий модуль 3. Державне управління інноваційними процесами

Тема 4 Державне регулювання інноваційного процесу

Роль держави в здійсненні інноваційної діяльності. Причини загальнодержавного значення інноваційних процесів. Обмеженість ринкових механізмів в області одержання і впровадження науково-технічних результатів.

Державна інноваційна політика: сутність, основні принципи. Науково-технічний потенціал.

Основні функції державних органів в інноваційній сфері: акумулювання засобів на наукові дослідження та інновації; стимулювання інновацій, регулювання соціальної та екологічної спрямованості інновацій; регіональне регулювання; регулювання міжнародних аспектів інноваційних процесів.

Організаційна структура управління інноваційними процесами: Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Мінекономрозвитку, інші Центральні органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування.

Тема 5 Пріоритети держави в сфері інновацій

Сутність пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, критичних технологій. Критерії вибору інноваційних пріоритетів на державному рівні. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні».

Способи державного впливу на ефективність інноваційних механізмів. Прямі методи: фінансування НДДКР та інноваційних проектів з бюджетних коштів; прийняття законодавчих актів; формування державної інноваційної інфраструктури; прогнозування розвитку науки і технологій на державному рівні та координація інноваційної діяльності; кадрове забезпечення інновацій. Непрямі методи: податкові пільги, надання пільгових кредитів, державна підтримка лізингу, підтримка малого і середнього підприємництва.

Національні інноваційні системи: сутність, особливості окремих країн. Ознаки, що утворюють специфіку моделі державного регулювання інновацій.

Тема 6 Трансфер інновацій

Сутність дифузії інновацій. Зв'язок процесу передавання технологій із життєвим циклом. Особливості поширення інновацій: просторовий та галузевий розріз. Форми трансферу інновацій на світовому ринку. Чинники, які визначають темпи і масштаби дифузії нововведень в країні.

Державне регулювання трансферу технологій в Україні: Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій». Міжнародне співробітництво у сфері трансферу технологій. Основні завдання суб'єктів трансферу технологій.

Характеристика інноваційної інфраструктури. Складові: системи інформаційного забезпечення, експертизи, фінансово-економічного забезпечення, виробничо-технологічної підтримки, сертифікації продукції, патентно-ліцензійної роботи, підготовки кадрів, координації і регулювання розвитку.

Організаційні форми інноваційної діяльності: інноваційне підприємство, технопарки, технополіси, венчурні компанії, бізнес-інкубатори, стратегічні альянси.

Змістовий модуль 4. Державне управління інвестиційними процесами

Тема 7 Сутність державного регулювання інвестиційної діяльності

Сутність державної інвестиційної політики, головні завдання та цілі. Умови надання пільгових умов інвесторам.

Форми державного регулювання інвестиційної діяльності: управління державними інвестиціями, регулювання умов інвестиційної діяльності.

Система органів державного управління інвестиційною діяльністю: Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Мінекономрозвитку, інші Центральні органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації.

Тема 8 Оцінка та прогнозування макроекономічних показників розвитку інвестиційного ринку

Характеристика інвестиційного ринку. Інвестиційна інфраструктура: регулююча, функціональна, інформаційна складові.

Інвестиційна привабливість об'єктів ринку інвестицій: інвестиційна привабливість регіону, галузі, окремого підприємства. Типи конкурентних переваг.

Інвестиційний клімат: сутність, система визначальних факторів.

Тема 9 Іноземне інвестування

Сутність іноземного інвестування. Роль ТНК в міжнародному інвестуванні.

Переваги та недоліки іноземного інвестування. Фактори іноземного інвестування.

8. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (захист практичних робіт, результати тестових завдань з кожного змістового модуля). Підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
Вимоги до РГР, КР, КП тощо	-

Практичні (лабораторні) заняття	Кожне практичне заняття оцінюється максимально у 5 балів за умови виконання індивідуального завдання та захисту практичної роботи
Умови допуску до підсумкового контролю	ЗВО допускається до екзамену за умови захисту всіх практичних робіт і здачі модульних контролів. У разі, якщо протягом семестру ЗВО не набрав 25 балів, то йому дозволяється перескладання модульних контролів, які носять тестовий характер.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

<i>Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю</i>	<i>Кількість балів</i>
Змістовий модуль 1. Сутність механізму державного управління	
Поточний контроль	0-15
Змістовий модуль 2. Взаємозв'язок інноваційних та інвестиційних процесів	
Виконання практичних робіт	0-5
Поточний контроль	0-10
Змістовий модуль 3. Державне управління інноваційними процесами	
Виконання практичних робіт	0-5
Поточний контроль	0-10
Змістовий модуль 4. Державне управління інвестиційними процесами	
Виконання практичних робіт	0-5
Поточний контроль	0-10
Усього поточний і проміжний модульний контроль	0-60
Семестровий контроль (Екзамен)	0-40
Разом	0-100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)	задовільно	
66-74	D (задовільно)		
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

9. Політики курсу.

У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (25), він не допускається до складання екзамену під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»».

Повторне складання іспиту з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання іспиту всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний іспит складається у вигляді тестування.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до «Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»». Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика дедлайнів

Своєчасність здачі практичної роботи оцінюється в 1 бал за кожен практичну роботу. Своєчасність здачі Контрольної оцінюється в 2 бали. Відповідно, максимальна оцінка за невчасно здані роботи зменшується на зазначену кількість балів. Виключенням може бути наявність 8 поважних причин несвоєчасної здачі зазначених робіт (хвороба, участь в зазначений час в інших видах навчальної, наукової чи організаційної роботи, офіційна робота за фахом тощо).

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні розрахунково-графічної роботи (принципи описані у Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення «Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»». Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

10. Рекомендована література.

Методичне забезпечення

1. Управління інвестиційними процесами. Методичні вказівки до практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи для здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» усіх форм навчання. / Укладачі: Бутко М.П., Повна С.В. – Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2020. – 59 с.
2. Інноваційний менеджмент. Методичні вказівки до практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи для підготовки бакалаврів спеціальності 073 «Менеджмент» усіх форм навчання. / Укладач: Повна С.В.– Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2020. – 51 с.

Базова література

1. Frank J. Fabozzi, CFA, Harry M. Markowitz. The Theory and Practice of Investment Management: Asset Allocation, Valuation, Portfolio Construction, and Strategies. John Wiley & Sons, 2011 - 704 p.
2. Менеджмент інвестиційної діяльності: підручник / [М.П.Бутко, І.М.Бутко, М.Ю.Дітковська, **С.В.Повна** та ін.]; за заг.ред. М.П.Бутка. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 480 с.
3. Менеджмент інноваційної діяльності : навчальний посібник / [М.П. Бутко, І.М. Бутко, М.Ю. Дітковська, **С.В.Повна** та ін.]; за заг. ред.. М.П. Бутка. – К. – Центр учбової літератури, 2017. – 496 с.
4. Shkarlet, S. Investment management = Інвестиційний менеджмент / S. Shkarlet, L. Remnova, K. Shtyrkhun. - Chernihiv : CNUT, 2017. - 200 p. - англ. мовою.
5. Інвестиційний менеджмент : навч. посіб.: рекомендовано МОН України / Н. В. Ткаленко, Л. М. Ремньова, В. Г. Маргасова та ін. - К. : Кондор-Видавництво, 2015. - 231 с.

Допоміжна література

1. **Повна С.** Вплив рівня забезпеченості ресурсами країни на особливості її інноваційного розвитку // Проблеми і перспективи економіки та управління: науковий журнал. – Чернігів: Національний університет «Чернігівська політехніка», 2021.– № 1 (25). – С.33-44. DOI: 10.25140/2411-5215-2021-1(25)-33-44.
2. **Повна С.** Трансформація галузевої структури економіки України у повоєнний період // Проблеми і перспективи економіки та управління: науковий журнал– Чернігів: ЧНТУ, 2023.– № 3 (35). С.7-20. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-3\(35\)-7-25](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-3(35)-7-25)
3. **Повна С.В.** Кайдзен та інновації: порівняння східного і західного підходів у теорії управління.// Юність науки – 2023: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства : збірник тез доповідей XIII Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 26-27 квітня 2023 р.). – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. – С.203-205 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/28308>
4. Halyna Samiilenko , Veronika Khudolei , Yuliia Kharchenko , **Svitlana Povna** , Anastasiia Samoiloivych , Semen Khanin. Innovative development of regions in the era of digital economy: world experience and Ukrainian realities // International Journal of Computer Science and Network Security, VOL.21 No.6, June 2021. URL http://paper.ijcsns.org/07_book/202106/20210610.pdf (Web of Science)

5. **Повна С.** Аналіз стану інвестування в Україні як засобу розвитку підприємств та структурних перетворень в економіці. // Проблеми і перспективи економіки та управління: науковий журнал. – Чернігів: ЧНТУ, 2020.– № 2 (22). – С.112-118. DOI: 10.25140/2411-5215-2020-2(22)-112-118
6. Бутко М., **Повна С.**, Попело О., Самійленко Г. Важелі активізації інноваційного розвитку економіки: досвід країн ЄС та вітчизняні реалії // Проблеми і перспективи економіки та управління: науковий журнал. – Чернігів: ЧНТУ, 2019.– № 3 (19). – С.9-20. DOI: 10.25140/2411-5215-2019-3(19)-9-20
7. **Повна С.** Організаційний механізм розробки і впровадження інновацій, використання його в Україні // Проблеми і перспективи економіки та управління: науковий журнал. – Чернігів: ЧНТУ, 2018.– № 3 (15). – С.23-30.